

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มวางแผนการจัดการที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร กนผ. โทร. ๑๒๑๙

ที่ กษ.๐๘๓๗.๐๖/๕๖

วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขอส่งรายงานสรุปผลการพัฒนาความรู้

เรียน ผอ.กลุ่มวางแผนการจัดการที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร

ตามที่ กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดตัวชี้วัดสำหรับการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ในมิติการพัฒนางาน โดยกำหนดตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการพัฒนาความรู้ให้กับข้าราชการในแต่ละระดับ ซึ่งในรอบการประเมินที่ ๑ ได้กำหนดให้ข้าราชการทั่วไป มีการพัฒนาความรู้ ๒ เรื่อง (ผ่านระบบ E-Training) โดยมีการสรุปบทเรียน ๑ เรื่อง ส่งให้ผู้บังคับบัญชาทราบ นั้น

ในการนี้ ข้าพเจ้าได้พัฒนาความรู้ผ่านระบบ E-Training ของกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๒ เรื่อง คือ หลักสูตร แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน และหลักสูตร การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕ % ในระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ โดยได้จัดทำสรุปรายงาน แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน จำนวน ๑ เรื่อง เพื่อประกอบการประเมินตัวชี้วัดรายบุคคลตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา นำเรียน ผอ.กนผ. เพื่อทราบต่อไป

(นางอารีรัตน์ เรือนทอง)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

เรียน ผอ.กนผ.

เพื่อโปรดทราบสรุปผลการพัฒนาความรู้

(นางสาวพิมพ์ลิข นวลละออง)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการจัดการที่ดิน

ในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร

ลงนามแล้ว

- ศก. / วภก. รวบรวม

(นายชาคริต อินนระ)

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

๒๐ ก.พ. ๖๗

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ.....นางอารีรัตน์.....นามสกุล.....เรือนทอง.....

ตำแหน่ง.....นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ..... กลุ่ม/ฝ่าย.....วางแผนการจัดการที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร.....

หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน.....

สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Training)

หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....กรมพัฒนาที่ดิน.....

ตั้งแต่วันที่....19...เดือน.....กุมภาพันธ์.....พ.ศ.2567....

ถึงวันที่...20...เดือน.....กุมภาพันธ์.....พ.ศ....2567.....

เพื่อ ☒ อบรม ☐ สัมมนา ☐ อื่นๆ ระบุ.....การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์.....

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

2.1 รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/ สัมมนา/พัฒนาความรู้

บทที่ 1 บทนำ

โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน มีวัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่ บรรเทาปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ และเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร โดยมีการพิจารณาศักยภาพของพื้นที่ในการเก็บน้ำ คุณภาพของน้ำ รวมทั้งความพร้อมของเกษตรกรในการกำหนดพื้นที่ขุดสระน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร โดยเกษตรกรมีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่าย 2,500 บาทต่อบ่อ โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานมีความสอดคล้อง เชื่อมโยงตามแผนด้านน้ำ โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ 20 ปี (2561-2580) ด้านที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน และด้านที่ 5 การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ และยังสอดคล้องกับแผนปฏิรูปราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (2566-2570) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน การจัดทำและเสนอแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำผ่านระบบ Thai Water Plan โดยหน่วยงานกับกลไกคณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด และคณะกรรมการลุ่มน้ำ เพื่อให้แผนงานด้านน้ำตอบโจทย์การแก้ปัญหาในพื้นที่ และเกิดการบูรณาการอย่างแท้จริง ระบบเครื่องมือการติดตาม-ประเมินผล ประกอบด้วย 1) ระบบการรายงานแผน/ผลปฏิบัติงาน สงป.301 2) ระบบติดตามประเมินผลด้านน้ำ Thai Water Assessment 3) ระบบฐานข้อมูลแผน/ผล ปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ BB EvMIS 4) ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ eMENSCR

บทที่ 2 หลักการบันทึกข้อมูลระบบบริหารจัดการข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ระบบบริหารจัดการข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานเป็นเครื่องมือที่ได้รับการพัฒนา เพื่อสนับสนุนการดำเนินการโครงการทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย โครงการ ไปจนถึงการสรุปข้อมูลความสำเร็จของการดำเนินโครงการ ช่วยให้เกษตรกรสามารถส่งคำร้องขอรับบริการแหล่งน้ำในไร่นา นอกเขตชลประทานได้อย่างสะดวก ผ่านระบบออนไลน์ และทุกหน่วยงานของกรม

พัฒนาที่ดินที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน สามารถทำงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และตรวจสอบได้ โดยเครื่องมือสำหรับ
ผู้ใช้งานแบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) เกษตรกรผู้ลงทะเบียนขอแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน 2) สถานีพัฒนาที่ดิน
3) สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4) กองแผนงาน โดยมีขั้นตอน การบันทึกข้อมูลดังนี้ 1) กองแผนงาน กำหนดเป้าหมายจำนวนแหล่งน้ำ
ประจำปีงบประมาณ 2) เกษตรกรลงทะเบียนขอแหล่งน้ำ 3) สถานีพัฒนาที่ดิน คัดเลือกเกษตรกรที่มีคุณสมบัติเหมาะสม
4) สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ตรวจสอบรายชื่อเกษตรกร และส่งต่อข้อมูล ให้แก่กองแผนงาน 5) กองแผนงาน ตรวจสอบและอนุมัติ
รายชื่อเกษตรกร 6) สถานีพัฒนาที่ดิน จัดหาผู้รับเหมา เพื่อทำสัญญาขุดแหล่งน้ำ ให้แก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ 7) สถานีพัฒนาที่ดิน
บันทึกความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการฯ

บทที่ 3 การคัดเลือกพื้นที่ และรูปแบบการก่อสร้าง

3.1 การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย

- 1) พื้นที่ต้องเป็นพื้นที่ทำการเกษตรและมีเอกสารสิทธิ์ที่ดินที่หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกให้
- 2) เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน ขาดแคลนระบบที่จะจัดส่งน้ำไปถึงได้ตลอดปี และประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเป็นประจำ
หรือเป็นพื้นที่แล้งซ้ำซาก
- 3) พื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นาต้องเป็นพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำ
- 4) ในกรณีขุดสระน้ำความลึกไม่เกิน 3 เมตร ควรมีพื้นที่ดำเนินการจากขอบปากสระน้ำข้างละ 2 เมตร ส่วนในกรณี
ขุดและถมดิน

3.2 รูปแบบการก่อสร้าง การขุดดินให้ได้ขนาดกว้าง ยาว ลึก และลาดด้านข้าง ตามที่กำหนดในรูปแบบ

- 1) ลาดด้านข้าง การขุดดินจะต้องมีความมั่นคงไม่เกิดการถล่มไถลของลาดตลิ่ง การขุดดินความลึกไม่เกิน 3 เมตร
การกำหนดความลาดด้านข้างของดินขึ้นอยู่กับชนิดของดินที่จะขุด
- 2) ความลึก การขุดดินหากเกิน 3 เมตร ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน
- 3) การขุดดินใกล้แนวเขตที่ดินของผู้อื่นจะต้องมีระยะของขอบสระน้ำห่างจากแนวเขตที่ดินผู้อื่นไม่น้อยกว่า 2 เท่าของ
ความลึกสระน้ำ
- 4) ในการขุดดิน ถ้าพบโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ซากดึกดำบรรพ์ หรือแร่ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ หรือทางการศึกษาในด้าน
ธรณีวิทยาให้ผู้ขุดดินปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน

บทที่ 4 กระบวนการดำเนินงานโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

4.1 การรับสมัครเกษตรกร มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้แก่ โทรทัศน์
วิทยุ หนังสือพิมพ์ เว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน สำรวจความต้องการของเกษตรกรเกษตรกรที่สนใจ กรอรายละเอียดลงในใบสมัคร
ตามแบบฟอร์มความต้องการแหล่งน้ำ ให้แก่เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินหรือยื่นคำขอรับบริการที่ www.ddd.go.th โดยมีเงื่อนไข
การเข้าร่วมโครงการของเกษตรกร ดังนี้ 1) พื้นที่ขุดสระน้ำต้องเป็นพื้นที่ทำการเกษตรที่เกษตรกรเป็นเจ้าของ และมีเอกสารสิทธิ์
มีหนังสือยินยอม ให้เข้าดำเนินการก่อสร้าง 2) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องมีส่วนร่วมในการสนับสนุนค่าใช้จ่าย 2,500 บาทต่อบ่อ

4.2 การตรวจสอบพื้นที่ พื้นที่ทำการเกษตร มีเอกสารสิทธิ์ที่ดิน อยู่นอกเขตชลประทาน มีประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำ กรณีขาดสระน้ำความลึกไม่เกิน 3 เมตร ควรมีพื้นที่ดำเนินการจากปากสระน้ำข้างละ 2 เมตร ส่วนกรณีขาดสระน้ำลึกเกิน 3 เมตร ต้องมีระยะเว้นไม่น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด และต้องมีการจัดกลุ่มเป้าหมายการจัดสรรพื้นที่ก่อสร้างโดยขนาดของกลุ่ม และการกระจาย ตัว ของสระน้ำต้องเหมาะสม

4.3 กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง แบ่งได้ 3 วิธี 1) วิธีเฉพาะเจาะจง วงเงินไม่เกิน 500,000 บาท 2) วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป วงเงินเกิน 500,000 บาท 3) วิธีคัดเลือก โดยเอกสารการเบิกจ่ายเงินโครงการฯประกอบด้วย เอกสารประกอบการตรวจรับงานก่อสร้าง ภาพประกอบ จำนวน 3 ภาพ (ภาพก่อนขาดสระ ภาพสระที่ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมป้ายและเกษตรกร ภาพสระน้ำที่สมบูรณ์) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

บทที่ 5 การดูแลรักษาแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน และการจัดการดิน

5.1 การจัดการดิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์จากบ่อน้ำ ได้แก่ ปลูกพืชเศรษฐกิจบนคันบ่อ หว่านเมล็ดพืชปุ๋ยสด รอบขอบบ่อ เตรียมดินใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เพิ่มอินทรีย์วัตถุ ปลูกแฝกทั้ง 4 ด้านรอบขอบบ่อ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินขอบบ่อ

5.2 การจัดการแหล่งน้ำ ได้แก่ การใส่ปุ๋ยหมักลงในบ่อ ทุก 1 เดือน เพื่อให้เชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสจากปุ๋ยหมักจะช่วยให้ย่อยสลายเศษชีเลน ป้องกันการเกิดการเน่าเสียของเศษชีเลน การใส่น้ำหมักชีวภาพลงในบ่อน้ำ พด.2/พด.6 ทุก 1 เดือน เพื่อกำจัดของเสียที่เกิดขึ้นในบ่อ รักษาระดับความเป็นกรดเป็นด่างให้มีความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ และการบริหารจัดการระบบการจ่ายน้ำให้เหมาะสมกับรูปแบบในการปลูกพืช เน้นระบบวิธีการให้น้ำแบบประหยัด

ซึ่งเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานจากกรมพัฒนาที่ดิน ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถทำการเกษตรและมีน้ำใช้ตลอดทั้งปี และปรับเปลี่ยนระบบการปลูกพืชจากการทำเกษตรเชิงเดี่ยวมาเป็นเกษตรผสมผสาน ปลูกพืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้นรอบขอบบ่อน้ำ ทำให้มีรายได้หมุนเวียนตลอดทั้งปี สามารถนำน้ำในสระมาใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด เลี้ยงปลา สร้างงาน สร้างอาชีพได้อย่างมั่นคง

2.2 ประสพการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ/การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

☒ ต่อตนเอง

ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอน และเงื่อนไขในการสมัครเข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อสามารถประชาสัมพันธ์ และชี้แจงโครงการฯ ช่องทางการขอรับบริการโครงการแหล่งน้ำฯ ให้กับเกษตรกรผู้สนใจได้อย่างถูกต้อง

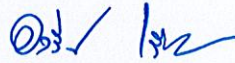
☒ ต่อหน่วยงาน/การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ทำให้ทราบว่าโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานมีหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาที่ดินที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องใน ขั้นตอนใดบ้าง และสามารถขอข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ประกอบการปฏิบัติงาน โครงการต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมายต่อไป

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

การเข้าระบบค่อนข้างช้า ใช้เวลาโหลดไฟล์นาน ควรมีไฟล์หลักสูตรเป็น .pdf ให้อยู่ด้วย เพื่อให้สามารถอ่านเพิ่มเติมได้

2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

(นางอารีรัตน์ เรือนทอง)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

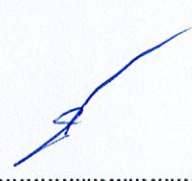
ผู้รายงาน

วันที่...20...เดือน....กุมภาพันธ์....พ.ศ...2567.....

ส่วนที่ 3 ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

() ทราบ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นายชาคริต อินณะระ)

ตำแหน่ง...ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน.....

วันที่...๒๐...เดือน....กุมภาพันธ์....พ.ศ...๒๕๖๗.....

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางอารีรัตน์ เรือนทอง

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร "แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน"

รุ่นที่ 1/2567 : ตุลาคม 2566 - มีนาคม 2567

(นายปราโมทย์ ยาใจ)
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอขอบพระกาศนียัตรบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางอารีรัตน์ เรือนทอง

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร “การจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่ ความลาดชันเกิน ๓๕% ”

วันที่ 1/2567 : ตุลาคม 2566 - มีนาคม 2567

(นายปราโมทย์ ยาใจ)
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน